

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу!"
Серыя

*Сто тысяч год кнігай вакол шумяць насі,
Сто тысяч год кнігай вакол гуцьбуць дубровні,
Накуль гукіць вакол шклятай наша мова,
Накуль тэчэ беларускі на Зямлі.*

У. Караткевіч

10 (264)

кастрычнік

2023

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 *Чарнавокая Т. А.* Літаратурная песня. Алесь Ставер. «Жураўлі на Палессе ляцяць...» (урок у VI класе)
 8 *Давыдзенка Л. І.* Жаночыя вобразы ў апавесці Якуба Коласа «У палескай глушы» (урок у X класе)
 12 *Козел М. Ч.* Назоўнік як часціна мовы: агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы, сінтаксічная роля. Пачатковая форма (урок у VI класе)
 14 *Румак Г. У.* Навучальнае сачыненне-апісанне па карціне В. Цвірка «Трыпляць» (урок у IX класе)
 17 *Байраш Т. Ф.* Складаназалежныя сказы з заданай акалічнаснай часткай месца (урок у IX класе)
 22 *Мачэль А. Л.* Даданыя члены сказа (урок у XI класе, павышаны ўзровень)

Методыка і вопыт

- 25 *Ляцук В. Я.* Вывучэнне тэмы «Адметнасць лірыкі Максіма Танка перыяду Вялікай Айчыннай вайны» ў X класе
 29 *Троцкая Т. А.* Выкарыстанне прыёмаў «Магічны квадрат» і «Марфалагічная скрыня» пры вывучэнні біяграфіі і творчасці Янкі Купалы ў IX—X класах
 31 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускую пунктуацыю: практыкум

Рыхтуемся да алімпіяды

- 36 *Навумчык М. І.* Трэнеравачныя заданні да алімпіяды: раённы этап

Рыхтуемся да тэсціравання

- 43 *Васілевіч С. Л.* Падрыхтоўка да цэнтралізаванага экзамену па беларускай мове: практычныя заданні з адказамі: комплексы №№ 12—13

Навуковыя публікацыі

- 51 *Маршэўская В. В.* Асаблівасці сінтаксічных умоў адасаблення фразеалагізмаў у дзеепрыметнікавай і дзеепрыслоўнай формах

Пазакласная работа

- 57 *Міхновіч Н. А.* Квэст-гульня «Тры восеньскія юбілеі» для вучняў X—XI класаў
 60 *Філанюк Л. С.* Інтэлектуальная гульня «Я ведаю» для вучняў IX—XI класаў

Займальныя матэрыялы

- 63 Крыжаванка «Паэткі». *Склала Т. А. Троцкая*
 64 Сяргей Грахоўскі: жыццё і творчасць: крыжаванка. *Склала Т. В. Міхно*

На другой старонцы вокладкі — партрэт Уладзіслава Сыракомлі (1823—1862). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На трэцяй старонцы вокладкі — фотаздымкі бацькоўскай хаты Вячаслава Адамчыка і каменя-валуна з мемарыяльнай дошкай (мастак-скульптар В. Д. Дудко; усталявана ў 2018 г.) у гонар пісьменніка на яго радзіме ў вёсцы Варакомшчына Дзяцялаўскага раёна. Фота забяспечана С. В. Каско.

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская. Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.

Выхад у свет 31.10.2023. Фармат 60 × 84^{1/8}. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1205 экз. Заказ 95. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзёйнага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СІТАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Княрына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск